

Sygn. akt: I C 1628/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Żelewska
Protokolant:	protokolant Agnieszka Bronk-Marwicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2018 r. w G.

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w G.**

przeciwko **A. B. i M. B.**

z udziałem interwenienta ubocznego Gminy M. G.

o eksmisję

I. utrzymuje w mocy wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie IC 1628/16 z dnia 6 marca 2017r. w zakresie punktu I;

II. w pozostałym zakresie ww. wyrok uchyla;

III. ustala, że pozwanym A. B. i M. B. przysługuje prawo do lokalu socjalnego;

IV. wstrzymuje wykonanie punktu I wyroku zaocznego z 6 marca 2017r. do czasu złożenia pozwanym przez Gminę M. G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego;

V. nie obciąża pozwanych kosztami procesu.

Sygnatura akt: I C 1628/16

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniosła pozew przeciwko A. B. i M. B. o nakazanie pozwanym opróżnienia lokalu mieszkalnego przy ul. (...). J. U. 111/12 w G. wraz z rzeczami do nich należącymi i wydania go powodowi.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż od 26 września 2013r. jest dzierżawcą nieruchomości położonych w G. przy ul. (...), dla których Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczysta nr (...), na których posadowione są budynki mieszkalne nr (...). Od powyższej daty powód był uprawniony do pobierania od mieszkańców lokali mieszkalnych czynszu najmu, należności za bezumowne korzystanie itp. Powód swoją legitymację wywodzi z przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, która definiuje pojęcie właściciela. Strony łączyła umowa najmu zawarta w dniu 24 listopada 2014r. ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2014r., której przedmiotem był lokal mieszkalny nr (...)

położony w budynku przy ul. (...). J. U. 111. Zgodnie z treścią umowy najemca był zobowiązany uiszczać czynsz w kwocie 100,20 zł, a także ponosić opłaty związane z eksploatacją lokalu. Na dzień zawarcia umowy pozwany posiadał zadłużenie związane z bezumownym korzystaniem z lokalu w łącznej kwocie 5.263,73 zł, które zobowiązał się spłacić w ratach. Pozwany uiszczył jedynie kwotę 268,88 zł, która została zaliczona na poczet jednej raty i części drugiej raty. Umowa najmu została zawarta na czas oznaczony do dnia 10 sierpnia 2016r., jednak strony zastrzegły, że ulegnie automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony tylko w przypadku spłaty zadłużenia i nie pozostawiania w opóźnieniu co do bieżących zobowiązań. Pozwany nie wywiązał się z przyjętych zobowiązań, gdyż na dzień 8 grudnia 2016r. zadłużenie wyniosło 15.553,49 zł i w związku z tym umowa uległa rozwiązaniu z dniem 10 sierpnia 2016r.

(pozew k. 3-7)

Pismem z dnia 19 stycznia 2017r. interwencję uboczną po stronie powodowej zgłosiła Gmina M. G., wnosząc o uwzględnienie powództwa, nie orzekanie o prawie do lokalu socjalnego oraz zasądzenie kosztów procesu.

(interwencja uboczna k. 67)

W dniu 6 marca 2017r. Sąd wydał wyrok zaoczny, nakazując pozwanym opróżnić, opuścić i wydać powodowi lokal mieszkalny nr (...) położony w G. przy ul. (...) i ustalając, że pozwanym nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

(wyrok zaoczny k. 85)

Pozwani wnieśli sprzeciw od ww. wyroku zaocznego, wnosząc o jego uchylenie, przyznanie im lokalu socjalnego i nieobciążanie ich kosztami procesu. Zdaniem pozwanych wyrok jest nieadekwatny do ich sytuacji finansowej i faktycznej. Jednocześnie pozwani nie zakwestionowali zadłużenia z tytułu czynszu najmu.

(sprzeciw od wyroku zaocznego k. 108-109)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy dzierżawy z dnia 26 września 2013r. powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.) jest dzierżawcą: nieruchomości położonej w G. przy ul. (...). J. U. oraz ul. (...), obejmującej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...), nieruchomości położonej w G. przy ul. (...). J. U. obejmującej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz nieruchomości położonej w G. przy ul. (...). J. U. oraz ul. (...), obejmującej działki gruntu nr(...), dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...). Na przedmiotowych nieruchomościach posadowione są budynki mieszkalne oznaczone numerami (...).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu: umowę dzierżawy z dnia 26 września 2013r. k. 26-30, aneks do umowy dzierżawy z dnia 3 grudnia 2013r. k. 31-33, ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym k. 34)

W dniu 24 listopada 2014 r. powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. zawarł z A. B. umowę najmu, której przedmiotem był lokal mieszkalny nr (...) położony w budynku przy ulicy (...) w G.. Na mocy § 2 przedmiotowej umowy, do użytkowania lokalu uprawniona została żona najemcy M. B.. Najemca zobowiązany był do uiszczania na rzecz wynajmującego miesięcznego czynszu w wysokości 100,20 zł (§ 3 pkt 1 umowy). Zgodnie z treścią § 5 umowy najemca zobowiązał się do spłaty wobec wynajmującego istniejącego w dniu zawarcia umowy długu w wysokości 5.262,73 zł. Kwota wskazanego zadłużenia została podzielona na 21 miesięcznych rat, w tym 20 rat po 246 zł i jedna po 342,73 zł, przy czym termin płatności ostatniej przypadał na dzień 10 sierpnia 2016r. Zgodnie natomiast z § 9 ust. 1, umowa najmu zawarta została na czas określony do dnia 10 sierpnia 2016r. Strony zastrzegły jednak, że umowa ulegnie automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony w przypadku, gdy najemca spłaci dług, o którym mowa w § 5 w terminach w nim wskazanych i jednocześnie nie będzie pozostawał w opóźnieniu co do płatności czynszu i miesięcznych opłat eksploatacyjnych.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu: umowę najmu z dnia lokalu mieszkalnego z dnia 24 listopada 2014r. k. 36-43, przesłuchanie M. Z. w charakterze powoda płyta CD k. 179)

Pismem z dnia 16 czerwca 2016r. powód wezwał pozwanego A. B. do zapłaty kwoty 9.993,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie z tytułu czynszu najmu i opłat w terminie do dnia 23 czerwca 2016r. Pismem z dnia 8 lipca 2016r. powód poinformował najemcę, że jego zadłużenie wynosi 14.559,38 zł i w związku z tym umowa nie ulegnie przedłużeniu. Jednocześnie powód wezwał pozwanego do opuszczenia lokalu do dnia 12 sierpnia 2016r. Pismem z dnia 23 września 2016r. powód po raz kolejny wezwał najemcę do zapłaty kwoty 12.232,45 zł w terminie do dnia 30 września 2016r. i opróżnienia i wydania w tym samym terminie przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

(dowód okoliczności bezsporne ustalone w oparciu: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 16 czerwca 2016r. k. 44-46 wraz z dowodem nadania k. 47, pismo powoda z dnia 8 lipca 2016r. k. 48, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 23 września 2016r. k. 49-51 wraz z dowodem nadania k. 52)

Pozwani nie spłacili zaległości z tytułu czynszu najmu i innych opłat w terminie do dnia 10 sierpnia 2016r., w związku z czym umowa wygasła z upływem okresu, na jaki została zawarta.

(okoliczności bezsporne)

Mimo wygaśnięcia umowy najmu, pozwani nadal zamieszkują w przedmiotowym lokalu.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o przesłuchanie pozwanej M. B. płyta CD k. 179)

Pozwany A. B. nie pracuje, legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wydanym do dnia 30 listopada 2020r., otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł. Pozwany choruje na złośliwy nowotwór krtani.

Pozwana M. B. pracuje jako sprzątaczką na podstawie umowy zlecenia w (...) sp. z o.o. za wynagrodzeniem w wysokości 1.001 zł brutto. Z uwagi na zajęcia komornicze pozwana otrzymuje kwotę 374,66 zł netto. Czasami pozwana dodatkowo dorabia, sprząając z synową, z czego uzyskuje dochód w wysokości 150-200 zł miesięcznie. Pozwana leczy się onkologicznie, lecz nie ma orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Pozwani prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, ponoszą wydatki na zakup biletu miesięcznego (107 zł) i zakup karty telefonicznej. Koszty prądu i wody są wliczone w opłaty za mieszkanie, których pozwani nie uiszczają.

Pozwani mają dwoje dorosłych dzieci: córka (30 lat) mieszka z partnerem i trójką dzieci w K., a syn (27 lat) mieszka z żoną i trójką dzieci w wieku szkolnym w G..

(dowód: zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia k. 174-176, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 21 listopada 2017r. k. 189, przesłuchanie pozwanej M. B. płyta CD k. 179, przesłuchanie pozwanego A. B. płyta CD k. 191)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony oraz dowodu z przesłuchania stron.

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej ww. dokumentów. Ponadto, żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

Zdaniem Sądu nie ma także żadnych podstaw do kwestionowania zeznań stron. W ocenie Sądu zeznania te były szczere, spójne i nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia

życiowego. Nadto, częściowo znajdują potwierdzenie w dokumentach w postaci zaświadczeń o zatrudnieniu czy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Zeznania te tworzą dość spójny obraz sytuacji pomiędzy stronami. Pozwani nie kwestionowali przy tym ani treści stosunku najmu łączącego strony, ani też faktu posiadania znacznego zadłużenia z tytułu czynszu najmu i innych opłat obciążających najemcę.

W okolicznościach niniejszej sprawy podstawę wydania lokalu stanowi przepis art. 675 § 1 k.c., zgodnie z którym po zakończeniu najmu najemca obowiązany jest zwrócić rzecz w stanie niepogorszonym; jednakże nie ponosi odpowiedzialności za zużycie rzeczy będące następstwem prawidłowego używania. Podkreślić należy, iż obowiązek ten obciąża również pozostałe osoby zamieszkujące wspólnie z najemcą (art. 675 § 2 k.c.). Przepisy te – na mocy art. 680 k.c. – stosuje się również do najmu lokali.

Przechodząc do rozważań merytorycznych należy wskazać, że pomiędzy stronami nie było sporu co do tego, że powód jest dzierżawcą nieruchomości położonej w G. przy ul. (...) i był stroną umowy najmu zawartej przez strony w dniu 24 listopada 2014r. Bezsporne było również, że pozwany A. B. na podstawie ww. umowy najmu objął w posiadanie lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w budynku położonym w G. przy ulicy (...). Zgodnie z treścią umowy do używania lokalu – obok najemcy – uprawniona była również jego żona M. B.. Podobnie było niesporne, że umowa najmu miała charakter terminowy i uległa rozwiązaniu z dniem 10 sierpnia 2016r. Zgodnie z treścią § 9 umowa mogła ulec automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony w przypadku, gdy najemca spłacił dług, o którym mowa w § 5 w terminach w nim wskazanych i jednocześnie nie pozostawał w opóźnieniu co do płatności czynszu i miesięcznych opłat eksploatacyjnych. Bez wątplenia jednak powyższy warunek nie został spełniony. Jak wynika z przedłożonych dokumentów w lipcu 2016r. najemca posiadał zadłużenie z tytułu czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w kwocie ponad 10.000 zł. Jednocześnie w toku niniejszego postępowania pozwani nie kwestionowali swojego zadłużenia. W tym stanie rzeczy uznać należało, że umowa najmu wygasła z upływem terminu, na jaki została zawarta, tj. z dniem 10 sierpnia 2016r. Po tej dacie pozwani nie posiadają już skutecznego względem powoda tytułu prawnego do tego lokalu. Z tegoż względu Sąd doszedł do przekonania, że żądanie powoda jest usprawiedliwione i zasługuje na uwzględnienie na podstawie art. 675 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 680 k.c. Z tegoż względu, na mocy art. 347 k.p.c. Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny w zakresie punktu I.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 14 ust. 1 i ust. 3 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego, Sąd zobowiązany był z urzędu badać przesłanki w zakresie orzeczenia o uprawnieniu do lokalu socjalnego wobec osób których dotyczy nakaz opróżnienia lokalu. Jest to konsekwencją faktu, że pozwani jako byli najemcy posiadają status byłego lokatora w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Zgodnie z tym przepisem lokatorem jest najemca lokalu lub osoba używająca lokal na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności. Status lokatora niewątpliwie przysługiwał A. B., która był stroną umowy najmu. Za lokatora w rozumieniu wskazanej ustawy uznać należy także M. B., albowiem była ona uprawniona do korzystania z mieszkania jako domownik najemcy. Było to uprawnienie pochodne od prawa najemcy, powstające i gasnące razem z nim (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1959 r., I CO 1/59, OSPiKA 1960, nr 2, poz. 35). W takiej sytuacji brak jest podstaw do uznania, że pozwana zajmowała lokal bez tytułu prawnego, skoro przysługiwał jej tytuł pochodny od najemcy i skuteczny wobec wynajmującego. Zatem, pozwaną również obejmuje ochrona przewidziana w art. 14 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Zważyć należy, iż powołana powyżej ustawa przewiduje dwojakiego rodzaju przesłanki warunkujące przyznanie lokalu socjalnego tzn. przesłanki obligatoryjne wymienione wyczerpująco w przepisie art. 14 ust. 4 ustawy oraz przesłankę fakultatywną określoną w art. 14 ust. 3. W sytuacji pozwanych nie mogły znaleźć zastosowania przesłanki obligatoryjne. Zgodnie bowiem z treścią art. 14 ust. 7 powołanej powyżej ustawy o ochronie praw lokatorów przepisu ust. 4 nie stosuje się do osób, które utraciły tytuł prawny do lokalu niewchodzącego w skład publicznego zasobu mieszkaniowego, z wyjątkiem osób, które były uprawnione do używania lokalu na podstawie stosunku prawnego nawiązanego ze spółdzielnią mieszkaniową albo z towarzystwem budownictwa społecznego. Bez wątplenia pozwani nie zawierali umowy najmu dotyczącej lokalu wchodzącego w skład publicznego zasobu mieszkaniowego ani też z żadnym z podmiotów wymienionych w tym przepisie. Stąd, w sytuacji pozwanych mogła zostać zastosowana wyłącznie przesłanka fakultatywna przewidziana w

art. 14 ust. 3, zgodnie z którym Sąd, badając z urzędu, czy zachodzą przesłanki do otrzymania lokalu socjalnego, orzeka o uprawnieniu osób, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania przez nie z lokalu oraz ich szczególną sytuację materialną i rodzinną.

W ocenie Sądu pozwani spełniają ww. przesłankę fakultatywną. W oparciu o przedłożone przez pozwanych dowody z dokumentów, a także w oparciu o ich zeznania, można stwierdzić, że pozwani znajdują się w bardzo trudnej sytuacji finansowej i osobistej. Pozwani utrzymują się z bardzo skromnego wynagrodzenia pozwanej w kwocie 374 zł, a także z zasiłku pielęgnacyjnego pozwanego w kwocie 153 zł. Powyższe dochody pozwalają pozwanym na zaspokojenie tylko najpilniejszych potrzeb związanych z bieżącą egzystencją np. zakup żywności. Zauważyć także należy, iż z uwagi na zły stan zdrowia pozwany nie jest w stanie podjąć nawet dorywczego zatrudnienia. A. B. cierpi bowiem na złośliwy nowotwór krtani i posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Pozwana z uwagi na wiek, wykształcenie i stan zdrowia także nie jest w stanie znaleźć dodatkowego, dochodowego zatrudnienia. Co prawda pozwany ubiega się o rentę, lecz na dzień zamknięcia rozprawy nie zapadły w tym zakresie jeszcze żadne decyzje. Zresztą, nie należy się spodziewać, by otrzymana przez pozwanego kwota radykalnie zmieniła sytuację pozwanych. Przedstawiona powyżej sytuacja nie pozwala pozwanym na wynajęcie lokalu na wolnym rynku. Czynnosc z tytułu najmu choćby lokali jednopokojowych nawet na obrzeżach G. czy miejscowościach do niej przyległych, kształtuje się na poziomie od 500 zł wwyż, przy czym jest powszechną praktyką, że poza czynszem najmu najemca jest zobowiązany do ponoszenia także opłat eksploatacyjnych, czy opłat za media. W takiej sytuacji koszt najmu lokalu przekraczałby aktualny dochód pozwanych i nawet w przypadku otrzymania renty trudno pozwanym byłoby podolac kosztom najmu. W takim układzie pozwani nie mieliby wystarczających środków na zaspokojenie pozostałych potrzeb związanych z utrzymaniem, jak zakup żywności, odzieży, środków czystości nie wspominając o możliwości pogorszenia się stanu zdrowia i powstania dodatkowych kosztów związanych z leczeniem. Poza tym, osoby zbliżające się do wieku emerytalnego i schorowane nie są atrakcyjne dla ewentualnych wynajmujących, choćby z uwagi na częsty w tym wieku zły stan zdrowia, niski dochód, co może stanowić przeszkodę w odzyskaniu lokalu do dyspozycji właściciela z uwagi na podstawy do przyznania lokalu socjalnego czy odroczenia eksmisji. Nadto, należy mieć na uwadze, że pozwani nie mogą liczyć na pomoc swoich dzieci. Zarówno syn jak i córka pozwanych zamieszkują wraz z licznymi, czteroosobowymi rodzinami i nie mają warunków mieszkaniowych, aby dodatkowo przyjąć pozwanych. W ocenie Sądu nie można czynić pozwanym zarzutu co do dotychczasowego sposobu korzystania z lokalu. Z uwagi na złą sytuację finansową pozwani nie mieli bowiem wystarczających środków na remont mieszkania. W ocenie Sądu społeczne poczucie słuszności sprzeciwia się narażaniu osób schorowanych, pozbawionych szansy na wynajem własnego lokum, na ryzyko bezdomności.

W tym stanie rzeczy Sąd ustalił, że pozwanym przysługuje prawo do lokalu socjalnego, co spowodowało konieczność uchylenia wyroku zaocznego w pozostałym zakresie na mocy art. 347 k.p.c. Nadto, na podstawie art. 14 ust. 6 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego, Sąd nakazał wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu do czasu złożenia pozwanym przez Gminę M. G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 102 k.p.c. i mimo, że pozwani przegrali niniejsze postępowanie, odstąpił od obciążania ich kosztami procesu. Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zważyć jednak należy, iż nieskonkretyzowanie w tym przepisie „wypadków szczególnie uzasadnionych” oznacza, że to sądowi rozstrzygającemu sprawę została pozostawiona ocena, czy całokształt okoliczności pozwala na uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, przemawiający za nieobciążaniem strony przegrywającej spór kosztami procesu w całości lub w części. Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku z dnia 2 października 2015r. I ACa 2058/14 LEX nr 1820933 Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, która następuje

niezależnie od przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w postanowieniu z dnia 22 lutego 2011r. II PZ 1/11 trudna sytuacja życiowa, majątkowa, zdrowotna, osobista, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, należy do okoliczności uzasadniających odstąpienie od zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania że jest ona wadliwa. Nadto, należy zwrócić uwagę, że zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. nie wymaga osobnego wniosku od strony przegrywającej. Powinno ono być ocenione w całokształcie okoliczności konkretnego przypadku, z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kręgu tych okoliczności zalicza się między innymi ciężką sytuację strony przegrywającej (por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1972r., I PR 423/72, OSNC 1973, Nr 7-8, poz. 138).

W ocenie Sądu sytuację pozwanych należy uznać za szczególną w rozumieniu art. 102 k.p.c. W świetle zebranego materiału dowodowego nie budzi bowiem wątpliwości, że pozwani znajdują się w trudnej sytuacji finansowej i zdrowotnej. Z treści złożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że utrzymują się z dochodu w kwocie około 530 zł, który pozwala wyłącznie na zaspokojenie najpilniejszych kosztów utrzymania. Z uwagi na stan zdrowia pozwanych i niskie dochody obciążenie pozwanych nawet częścią kosztów procesu może wpłynąć tylko na pogorszenie i tak złej sytuacji materialnej pozwanych i spowodować, że nie będą miały wystarczających środków na pokrycie kosztów bieżącego utrzymania czy na sfinansowanie koniecznego leczenia. Dlatego też sytuacja majątkowa i osobista pozwanych przemawia za odstąpieniem od obciążania ich kosztami procesu.